

Brassói Ujlap

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
Kiadóhivatal Hentschel H., Kapu-u. 72.
Telefon 356.
Fióközllet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
Főszerkesztő: MEISEL JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: KÖLCEZ Károly dr.
Szerkesztő: BUSZÉK Béla.

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

Személyeskedés.

Brassó, 1911. feb. 6.

Békételenséget sohase szitottunk, nem is vagyunk barátai annak, most se akarunk erre okot adni, mert a miről beszélni vagy írni akarunk, társadalmunk és egyesületi életünknek oly vad dudványa, hogy szóvá kell tegyük. Annyira elterjedt már ez a dudvány, ez a vad hajtás, hogy nemsokára megöli a nemes fákat, melyek nemes gyümölcsöt termettek. A személyeskedés ez a dudvány, ez a vad hajtás, mely mindenütt fellép és mindenütt pusztít. Pusztítja a tekintélyt, tönkreteszi az önérfet, porrá zuzza a legnemesebb terveket, hátráltatja az előrehaladást, bogot köt a barátság s testvériség szálaiban s bármint is igyekeznek szálatat simítani, a bogot elenyészteni nem lehet. Nem lehet se baráti levéllel, se visszavonással. A személyeskedés tomboló orkán, mely pusztít, de sohase tisztít. Évek hosszú során át vizsgáljuk társa-

dalmunk szimptomait, vizsgáljuk az egyesületi élet belső hullámain, vizsgálat tárgyává tesszük az évenként lefolyó és lezajló közgyűléseket itt is, máshol is, de fájdalommal kell konstatáljuk azt, hogy a vége a személyeskedés. Személyeskedünk mindenütt. Sohase keressük a felszólaló vagy kritikusknál a jó akaratot, hanem kitörünk — a személyt és a személynek privát és család ügyeit keressük fel s azokban azután belemarkolunk kiméletlenül. És evvel mit érünk el? Azt, hogy a közügy szenved, az eszme, az ideál, melyért harcolunk és védünk, másodrendű lesz és a személyeskedésből kifolyó pró és kontra előtérbe lép. Előtérbe lép és tomboló kacaj, gunykacaj kíséri a magyar egyesületi, polgári és társadalmi élet vergődését, mely a személyeskedési harcban elvérzik. Furcsa, mondhatni hallatlan eljárás a szűk családi körben, vagy egyesületi életben felmerülő ellentéteket nyílt piacra vinni, más szóval szennyesünket hazánk véghatárán, az egész világ előtt mosni és a nagy vi-

lágunk tudtul adni, hogy a magyar nem tud egymással megférni, nem tud egymással egyezni, nem tud békességesen, vállvetve dolgozni.

Valjon mit szólnak a nemzetiségek a „Br. L.” 29 számában megjelent: „A Brassói Magyar Polgáriör közgyűléséhez egy nyilatkozat és reflexiók” c. cikkekre és annak függelékéhez? Hasonlóan: „Lemondott ipar-testületi alelnök” — c. levélre? Minek keblit dolgokat lapban szellőztetni; miért kell a személyeskedésig menni oly ügyben, melynek letárgyalása nem a nagy közönség elé való, nem való, hogy ország-világ tudomást szerezzen, miszerint nálunk nem jól van így, a hogy van.

Nem értjük, de nem is akarunk a dologba elmélyedni, csak konstatálni kívánjuk azt, hogy a személyeskedés bármelyik foka is a magyarság hátrányára van.

Minden egyletnek meg van a maga törvénykezése, tessék ott végezni a végezni valókat, de ne vigyünk belső ügyeket a nyilvánosságra. Ha-

T á r c a.

Myrtuszokról.

Irta: Madame Chryzanteine.

„Szivetek ajtaja álljon mindig nyitva a szegények és szűkölködők számára”... Mondotta Erdély püspöke Magyarország legelső-leghíresebb oltáránál a koronázó Mátyás templomban. Ott, ahol boldogemlékü Erzsébet királynőnk menyasszonyi koszoruját üveg alatt őrzik — (soha sem tudtam könnyek nélkül látni azt a mirtust.) Most azonban mosolygó mirtus virul im felénk Andrassy Boy bájos homlokán — és mikor a daliás huszárhadnagyi völegényre, Pallavicini Györgyre nézünk, csak azért dobbanhat meg egy percre fájjon a szívünk — miért nem áll ott a festői nászmenet közepén a „Nagymama”, Erdély püspökének édes anyja, az Országbíró özvegye? (akiről a január 5 számában Közművelődésben Ádám Éva irigyléreméltó intimitással írt tárcában, annyi szépséget mondott) és akiről ha hat kötetet össze írnának, se lehetne eléggé minden jót, minden

szépet elmondani. „Szép feje úgy tűnik fel, mint egy vert ezüst villogó fehér szobor, fekete márvány alapon” — írja Á. É.: — és irtam én is már évekkel előbb egy költeményt Róla (abban a lapban) — de az mind nem közelítheti meg az ő dicső mesés Szépségét. Mikor először láttam — pedig előkészítettek leírással, hogy a föld legál dőbb-legióságosabb, tehát érthe tően a legszebb női alakját fogom láthatni (mert asszonyi arcokat csak a benső szépség diszithet külsőleg is) — Mégis némává tett megjelenése.. A virágok a mit számára hoztam — bele olvadtak fehér kezébe — ahogy azokat üde mosollyal arcához emelte, megbabonázva néztem a fehérhaju „Dédanyára” — fiatalosan villogó sötét szemekre, fehér hullámos hajára és egyetlen ránc nélküli arcára, melyen a lélek hatalmassága tükrözött...

— Hát így is lehet megöregedni?

... Ennél szebb képet életemben nem láttam. Hasonlót igen. Mint hét éves kis iskolás leánykát elvitt egyszer az apám a nagykarolyi Károlyi grófok üvegházába télen — akkor, — életemben tehát kétszer fogodott el úgy a szívem a gyönyörűségtől, hogy csupán az Isten közelségét érzem, mást semmit — és azt, hogy az Élet most

már érthető előttem, mert ezt teremtette az Isten s minden bizonnyal szereti az embereket.

Télen óriási hóval fedett magas hatalmas üvegházon vitt végig minket Károlyi gróf, én félénken szorongattam apám kezét — (a ki író volt és lehet, hogy azon célból magyarozott neki a házigazda).

Nem értettem amit — a gróf magyarozott, én csak arra emlékszem, hogy kis gyermekszivem túlradat a gyönyörűségtől — künn fehér fagyos dermedt világ — idebenn hat hét méter magas virággal rakott nyiló piros fehér kamília fák alatt sétáltunk tova — és az elnyilt húsos nagy szétesett pettyes kamiliák fáradtan hullottak az én picit fehér muffomra, főkötömre.

Szajtátva néztem a hóval fedett kupolás üvegcsarnok tetejére, végig a narancsfák — virágzó citromfák, kamiliák viruló erdőjét — és nem tehetek róla, mindig olyan butácska kis apró bámuló gyermeknek érzem magamat; s az a felejthetetlen bájosan elragadó érzés újra megszületik a lelkemben ahányszor: a rozsás ajku ezüst haju — villogó szemű, ifjuan üde szellemű „Dédmamát” megpillantom... Mindig a hóval fe-

szonnal az eddig se járt s úgy hiszszük a jövőben se jár.

Szóvá tettük ezt „sine ira et odio“ azért, mert fültanui voltunk, midőn éles kritikát gyakoroltak a napokban felmerült személyeskedések fölött olyanok, kik meglehetősen diszes pozíciót foglalnak el abban a táborban, mely bajait nem viszi a piacra, hanem elsimitja ott, a hol ezeket elsimitani szokták. De szóvá tettük azért is, mert sajnós, mostanában több alkalomunk volt a személyeskedés átkát érezni oly kérdéseken is, melyeknek kihatása évtizedekre terjed.

Tanuljuk meg már az „egymás megbecsülését“.

Ne járjunk olyan
vendéglőkbe, sörca-
nokba, kávéházakba,
ahol a „Brassói Ujlap“-ot
nem találjuk.

A gyermeknevelésről.

Irta: Spallerné Lázár Róza.

II.

Hogy a nagyon modern nevelési rendszernek milyen eredményei vannak, láthatjuk az ifjuság viselkedéséről, mintha minden élet kihalt volna belőlük, fásultak, nem lelkesülnek semmi iránt — ez pedig igen szomorú jövőre mutat.

Hiszen az ifjuságé a jövő, ha a lelkesedés, az érdeklődés még élete tavaszán kihál belőle, mivé lesz a jövő nemzedék? Ezt kellene a szülőknek elsősorban a szívükön viselniük, ne pedig megőlni a gyermekben a küzdeni tudást! Ha a gyermeknek már kis korában minden vágyát betöltjük, beleszoktatjuk az élvezetekbe, pazarlásba, megszokja azt, hogy min-

űvegházi piros kamília fák fejedelmi méltósága — festői szépsége, tündéri látványossága jut eszembe és várom a rám hulló elnyilt, nagy virágok lágy esését, hogy azokat kis karmantyúimba rejtsem... (Hull is mindig egy-egy édes arcképe; vagy angyal lelkű fiától egy szent kép, egy könyv, — egy emlék...) Hull a kamília virága. Na hát — most mikor a legridegebb pesti lapok is mámoros elragadtatással jegyzik össze a vallásoságról híres őgróf Pallavicini és hazafiasságról nagy Andrassy gr. családi ünnepeinek jeles alakjait — mikor a leánybucsuizató soirén az udvar is megjelent elismerni — hogy az ország legszebb frigykötését fogják itt megáldani... Hogyne sajnótt volna fel a vágy sok szerető szivben, miért nem lehetett ezt az esküvőt májusi meleg napokon tartani? mikor a Mesebeli Szépséges Jóságos „Dédanya“ (dédelgetett Anya) központja, koronája lehetett volna ennek a szemem szedett társaságnak.

A mirtus girlandokkal dekorált Parkklubban — ahol esküvő utáni gratulációra

denhez könnyűszerrel jut, szép lassan kihál benne minden törekvés a lét-fentartás iránt. Munkáját nem életkedvel, kötelességérzetből, hanem a kényszer hatása alatt végzi. Ez az állapot pedig úgy a testre, mint a lélekre bénítólag ránehezedik, később családot alapítva megmérgezi egész környezetének életét.

Minden szülőnek kötelessége lenne, ha még vagyonos család is a munkára, kötelességtudásra nevelni úgy a fiú, mint a leánygyermekét.

Tartsa vissza a szülő gyermekét a nem neki való élvezetektől, a melyet majd annak idején megtalál.

Az idő előtti felvilágosodás idézi elő a blazirt férfiakat, nőknél a boldogtalanságot. Mert ne gondoljuk azt, hogyha gyermekeinknek enni adunk, ruházatáról gondoskodunk, tanitattjuk, evvel mindent megtettünk, ne feledjük, hogy annak a gyermeknek van szive és lelke, itt van a szülőnek a legnagyobb tudásra, körültekintésre szüksége, a mit itt elrontunk, azt már helyre hozni, javítani nem lehet soha többé!

Hiába műveljük az észet, teletöm-
jük tudományokkal, ha az nem párosul a szív és lélek nemességével — az ilyen tudomány nem alkothat, nem teremthet nagyot soha! Mivel pedig a nemzet sorsa az édes anyák kezébe van letéve, legyen minden anyának vezető sugara a nemes egyszerűség, az önfeláldozó szív és lélek!

Hirek.

Brassó 1911. február 4.

A pénzügy köréből. A m. kir. pénzügyminiszter Ross József dohányáruraktári kezelőt a IX-ik fiz. osztba dohányáruraktári gondnokká —, Bak-

gyűltek össze — kinek lehetett volna legörö-
mestebb gratulálni?? — A dédanyának.

Ott — mikor rázendítette Berkes Béla tüzes cigányzenekara a kis menyasszony különös nagy tehetségű mamájának „Valse Manvéját“ — (a legszebb szerelmi keringőt, amit poéta-szív valaha megkottázott) meg aztán a csendes hallgató kurucnóták közt:

Krasznahorka büszke várja

Ráborul egy öreg nyárfa..

Tornyok ormán az őszi szél —

Elmult dicsőségről regél... .

Rákocznak dicső kora

Többé nem jön vissza soha,“

Ezt is a Boy mamája szerezte.

Egy olyan családban, hol az örömanyanak dalaival zeng tele a „Park klub“ sahol a Nagyanjáról ezüst legendák szállnak szer-
te széjjel — feláll Erdély püspöke, a mindenki által szeretve szeretett és rajongva csodált aranszáju Borromei szt. Karoly — arra inti az ifju párt: „Szívetek ajtaja álljon mindig nyitva a szegények és szűkölködők számára“.

Nem is lehetne másként..

csi Sándor botfalvi cukorgyári ellen-
őrt a X-ik fiz. osztba főellenőrré —, Heisler József marosvásárhelyi, volt brassói dohányraktári ellenőrt a IX-ik fiz. osztba ellenőrré —, Bedő Sándor a napokban Brassóból Sepsiszentgyörgyre áthelyezett adóhivatali-segédet adóhivatali főtisztté nevezte ki.

Gmeiner Ella dal és balladaestélye
Gmeiner Ella a bajor királyi udvari operaház tagja, Lassel Rudolf zenetanár zongorakísérete mellett f. hó 8-án, szerdán este 8 órakor tartja dal-és balladaestélyét a Vigadó összes termeiben. A műsor Schubert, Jensen, Löwe és Brahms szerzeményeiből áll. — A műsor egyes számainak előadásai közben a hangversenyterem ajtóit zárva lesznek. Jegyek válthatók Hiemesch Vilmos buzasori könyvkereskedésében és előadás estélyén a pénztárnál.

Eladó új ház

Hátulsó-utca 32. szám alatt fekvő, újabban épült s még adómentességet élvező ház — szabadkézből eladó.

**Tudakozódni lehet Bodendorf Károly-féle cukrászüzletben Kapu-
utca 44.**

Adóhivatali státuszrendezés. Az adóhivatali tisztviselők régóta várt státuszrendezése befejezéshez jutott. Az új státusz megszünteti az eddigi adóhivatali-segédi állásokat. Ezentúl az adóhivatali tisztviselők új elnevezései a következők lesz: tiszték, főtiszték, ellenőrök, főellenőrök, pénztárnokok és főpénztárnokok. A státusz rendezésből 300 tisztviselőt neveztek ki.

A Brassói Magyar Dalárda tegnapi farsangi tréfás estélye nagy számu közönséget vonzott a Vigadóba. A műsor számai köztetszést arattak. Különösen a 4-ik. pontot várták feszültséggel. Suppé F. Pajkos diákok c. operette került színre. A szereplők igyekeztek feladatukat jól megoldani, a mit a közönség honorát is zúgó tapssal. Jaksik Gy. karnagy vezetése alatt, igaz rég volt, az operette jobban sikerült, jobb volt. Műsor után tánc következett.

Ellopott szerszámok. Tegnap éjjel Sirbu János Hosszú-utca 72 szám alóli műhelyéből ismeretlen tettes 16 drb. fűrot ellopott el. A kár 34 korona. A vizsgálat megindult.

Baleset a mávnál. F. hó 5-én d. e fél 11 ó. Kocsis Gyárfás 25 éves kisegítő fékező mellét saját vigyázatlansága folytán 2 vasuti kocsi össz roppantotta. E baleset folytán beszélő képességét elvesztette. A kórházban ápolják.

A brassói torna és vívó egyesület választmánya a február 3-án tartott ülésén előkészítette a közgyűlést és új tagokat vett fel. A kedden, febr. 7-én este 6 órakor tartandó közgyűlésre az elnökség felhívja a tagok figyelmét.

Tűz. Szombatról vasárnapra terjedő éj-jel a Tehénpiac-utca 4 szám alatt Eitel las-kagyárs házába 2 esetben ütött ki a tűz. Első alkalommal éjfélkor a kémény, másik esetben a padlozat gyult ki. A tűzoltóság csakhamar megjelent és eloltotta a tüzet. A kár jelentéktelen.

A Brassó Hoszufalusi közuti vasut a nagy hófúvások miatt Brassó—Hosszufalu között nem közlekedik. Mihelyt a hófúvás megszűnik a vonatok közlekedni fognak, melyet az üzletvezetőség tudatni fog a közönséggel.

(A szökött katona.) A budapesti XVI. számú helyőrségi kórházban mint egészségügyi katona szolgált Szamra-Singer Imre. Mindössze három hónapig volt ott s még karácsony előtt megszökött. A katonai hatóság bejelentette a szökést a főkapitányságnak. Kiderült később, hogy Szamrának oka volt a szökésre, mert a beteg katonák holmiját érzékenyen megdézsmálta. A rendőrség elrendelte a dezertor körözését, aminek azonban nem volt foganatja. Szamra Imre eltűnt.

viselt dolgai révén azonban két helyről is jött hír róla. Egyik szabadkai pénztintézet ugyanis levélben értesítést küldött egy kapitánynak, akit a XVI. számú helyőrségi kórházban ápolnak, hogy háromszáz koronás váltóját leszámították. Ez a katonatiszt néhány nappal később hasonló levelet kapott Szatmárnémetiből. A kapitány mindkét helyre válaszolt, hogy ő nem nyújtott be váltót semmiféle pénztintézethez sem, tehát csalónak fizették ki az összeget. A vizsgálat kiderítette, hogy a csaló Szamra-Singer Imre volt. Ugyanis még szökése előtt ellopta a betegen fekvő kapitány tárcáját s abban találta a két aláírt váltót, amelyet azután Szabadkán és Szatmáron értékesített. Most már a szabadkai és szatmári rendőrség is elfogató parancsot adott ki a dezertor ellen. Hol járt, mit csinált Szamra a múlt hónapban, nem tudják be annyira bizonyos, hogy a büns uton szerzett pénzt elmulatta és nyomorúságba jutott. Pénztelensége végre a hatóság kezére juttatta a minap. Három nappal ezelőtt a Brassóba érkezett kolozsvári sze-

mélyvonaton egy utast jegy nélkül talált a kalauz s ezért átadta őt az állomáson a rendőrségnek. A bűnügyi osztályon gyanusnak találták az idegent s vallatásra fogták. Román nevet mondott s azt állította, hogy Budapestben munkát keresett, de mert nem kapott s pénze elfogyott, jegy nélkül akart eljutni Romániába. A brassói rendőrség a hozzáérkezett körözőlevelek alapján megállapította hogy az elfogott ember Szamra-Singer Imre, a keresett szökött katona. Már utnak is indították Budapestre, hogy átadják a katonai hatóságnak.

Kisebb hirdetéseket pld. lakás kiadásokat, eladó tárgyakat stb egyszeri közlésért biztos eredmény nyel 1 koronáért közlünk.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget és a tisztelt megrendelőimet, hogy a Szent János-utca 4 szám alatti

Férfi-szabó műhelyemet

f. é. június hó 1-től

Kapu-utca 37. sz. alá az I. emeletre

helyeztem, ahol e szakmába vágó munkákat szolidul és jutányos árak mellett, a legújabb divatú szabás szerint a mai kor igényeinek megfelelően és pontosan készítek.

Készítek továbbá papi ruhákat, reverendákat a legcsinosabb kivitelben a helyi Scherg V. és Társai posztógyárában készített hírneves jó minőségű szövetekből, jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Szopos Sándor

férfi-divat és papi-szabó.

!! Uj női szabó szalon !!

A hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönségnek tudomására adni, hogy

Brassóban, Kapu-utca 49. szám alatt

angol és francia

női divattermet

nyitottunk.

Budapest, Bécs, Berlin, Páris, London stb. Európa nagyobb városaiban szerzett tíz évi folytonos gyakorlati tapasztalatunk folytán azon helyzetben vagyunk, hogy a nagyérdemű hölgyközönségnek a legmagasabb igényeit pontosan és a legszolidabb kiszolgálás mellett képesek vagyunk kielégíteni.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását kérve maradtunk tisztelettel:

IMRE és PINTÉR

női szabók

Brassó, Kapu-utca 49. sz.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives tudomására, hozni hogy 2 évi távollétem után, mely időközben külföldön és utóbb Kolozsváron szakismereteimet gyarapítva újból visszaértem, és **KÓRHÁZ-UTCA 66 sz. a** az új szállodával szemben

női divattermemet

újból megnyitottam.

Szives pártfogást kérve,

maradtam tisztelettel

Tancer János

női divatszabó.

Tanult varrolányok felvételnek.

Sáska Sándor

Épület és díszmű bádigos

Brassó, Vasut-utca 28.

elvállal minden e szakmába vágó munkákat u. m. épületmunkákat, konyha berendezéseket stb. Javítások olcsón, gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Schreiber Ed.

vegyes élelmicikkek kereskedő

Brassó, Hirscher-u. 18 sz.

ajánl elsörendü szalámit, sonkát szalonát, legizlésebb felvágottat, tormás virslit és mindenféle sajtot, turót és vaját.

Naponta posta és vasuti szétküldések.

Dadának kerestetik jóra való munkás asszony vagy leány a Szent János-utcai óvodához.

Tarcsi Pál elvállal mindennemű

BUTORCSOMAGOLÁST.

Tudakozódni lehet Kapu-utca 72 sz

Brassói Népbank Részvénytársaság

az új „Korona“ szállodával szemben

Kapu-utca 72 szám alatt.

Alapítotott: 1884.

[Távbeszélő sz. 195.]

Elfogad: betéteket folyószámlára és betéti könyv-
re a legkedvezőbb kamatláb mellett.

Leszámol és visszleszámítol váltókat és egyéb
leszámítolásra alkalmas értékeket.

Jelzálog kölcsönt ad földbirtokokra és házakra.

Jelzálog által biztosított váltókölcsönt folyosít.

Előleget ad értékpapírokra.

Mérsékelt kamat és a legelőnyösebb vissza-
fizetési módzatok mellett.

T. c.

Tisztelettel b. tudomására hozom, hogy nyomdámot

Kapu-utca 72. (Csizmadia-utca 2.) szám alá, az új Korona szállodával szembe, (a magyar kaszinó és magy. polgári-kör épületébe) a brassói népbank alatt lévő helységekbe helyeztem át.

Nyomdámnak modern berendezése, valamint szakmámnak több éven át külföldön való tanulmányozása is, azon kellemes helyzetbe hoztak, hogy a nyomdaipar terén a legkényesebb igényeknek is megfelelhettek. Írjegyzékek készítésében specialista. Kivánatra előleges költségvetés.

Gépeim motorerőre vannak berendezve.

Azon alázatos kéréssel, hogy egy fiatal, kezdő, nyomdatulajdonost b. megrendelésével támogatásban részesíteni kegyeskedjék

vagyok kiváló tisztelettel

Mentschel M.,

könyvnyomdatulajdonos.

a „Brassói Ujlap“ kiadója

Kapu-utca 72, — Csizmadia-utca 2.

Telefonszám: 356.